

## U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Ing. B.**, nar. X., bytom ul. Z., zast. JUDr. J., advokátom so sídlom ul. Š. proti žalovanému: **P.**, s miestom podnikania: L., IČO: X., zast. JUDr. M., advokátom so sídlom ul. J., o **zaplatenie 503 914,-- Sk s prísl.**, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 13. septembra 2007, č.k. 15Cb/299/2002-320, a to do časti, ktorou bola žaloba žalobcu o zaplatenie úroku z omeškania zamietnutá a do trov konania, takto

### r o z h o d o l:

Rozsudok Krajského súdu v Žiline z 13. septembra 2007, č.k. 15Cb/299/2002-320 sa v časti, ktorou bola žaloba o zaplatenie úroku z omeškania zamietnutá **m e n í** tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 9,25% ročne zo sumy 382 606,50,-- Sk od 1. júla 2002 do zaplatenia.

V časti o zaplatenie úroku z omeškania prevyšujúceho 9,25% sa rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

V časti, ktorou bolo rozhodnuté o náhrade trov konania, sa napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **m e n í** tak, že žalovaný je povinný uhradiť žalobcovi trovy konania vo výške 27 370,20,-- Sk na účet zástupcu.

Žiadnemu z účastníkov sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

### O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Žiline rozsudkom z 13. septembra 2007, č.k. 15Cb/299/2002-320 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 382 606,50,-- Sk, vo zvyšku žalobu zamietol a uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému trovy konania vo výške 15 310,20,-- Sk.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že žalobca sa žalobou domáhal, aby súd rozhodnutím uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu 503 914,-- Sk s prísl. a nahradiť mu trovy konania. Svoj nárok odôvodnil tým, že so žalovaným 21. januára 2002 uzatvoril Zmluvu o tichom spoločenstve, pričom žalobca podľa čl. V tejto zmluvy zaplatil v deň podpisu Zmluvy žalovanému dohodnutý vklad 270 000,-- Sk. Zmluva bola uzatvorená na dobu určitú od 21. januára 2002 do 31. decembra 2002. Žalovaný podľa čl. IX predmetnej zmluvy oznámil žalobcovi, že dňa 31. mája 2002 sa naplnil dôvod pre zánik účasti žalobcu na podnikaní žalovaného, vzhľadom na ukončenie podnikateľskej činnosti žalovaného. Žalovaný podľa ust. § 680 Obch. zákonníka bol povinný do 30 dní po zániku Zmluvy vrátiť žalobcovi ako tichému spoločníkovi vklad zvýšený o podiel na výsledku podnikania. Žalovaný nebol ochotný urobiť účtovnú uzávierku, pričom preukazoval dosiahnutie straty vo výške 265 320,90,-- Sk, s čím žalobca nesúhlasil a mal za to, že zisk bol 584 785,-- Sk (dohodnutý podiel na zisku 40% zo zisku 584 785,-- Sk predstavuje sumu 233 914,-- Sk + 270 000,-- Sk vložený vklad, čo spolu tvorí sumu 503 914,-- Sk).

Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe uviedol, že nedosiahol zisk 584 785,-- Sk.

Prvostupňový súd vykonal dokazovanie a za rozhodné a podstatné pre posúdenie žalobcovho nároku bola ročná účtovná závierka žalovaného (§ 676 ods. 1,2 Obch. zák.).

Žalovaný nespochybnil poskytnutie vkladu žalobcom v sume 270 000,-- Sk.

Z predloženej účtovnej závierky za kalendárny rok 2002 a odborného vyjadrenia DÚ L. vyplýva, že zisk žalovaného bol 375 355,-- Sk, 40% zo zisku je suma 150 142,-- Sk - 25% daň z príjmu (37 535,50,-- Sk), podiel žalobcu na zisku po zdanení potom predstavuje 112 606,50,-- Sk.

Dôvodným je preto podľa názoru súdu prvého stupňa žalobný návrh vo výške 382 606,50,-- Sk ako súčet nároku na vrátenie vkladu vo výške 270 000,-- Sk + podiel na zisku 112 606,50,-- Sk. Preto prvostupňový súd žalobu vo výške 382 606,50,-- Sk považoval za dôvodnú, vo zvyšku istiny žalobu zamietol.

Prvostupňový súd zamietol aj žalobcom požadovaný 17,6% úrok z omeškania ročne, pretože žalobca neposkytol skutkové tvrdenia ani dôkazy pre určený dátum omeškania žalovaného a pre výšku uplatneného príslušenstva. Pre uplatnený úrok z omeškania ročne žalobca neunesol dôkazné bremeno.

O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa ust. § 142 ods. 2 O.s.p. Prvostupňový súd pre percentuálne vyhodnotenie pomernosti úspechu a neúspechu vypočítal k momentu vyhlásenia rozhodnutia aj uplatnené príslušenstvo, čo predstavuje sumu 443 444,-- Sk + uplatnená istina vo výške 503 914,-- Sk. Žalobca preto uplatnil žalobou nárok na sumu 947 358,-- Sk, pričom bol úspešný v čiastke 382 606,50,-- Sk, čo predstavuje 40% úspechu a 60% neúspechu. Úspešnosť žalovaného je 20%, čo predstavuje čiastku 15 310,20,-- Sk.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, a to do časti rozsudku, ktorou bola žaloba v príslušenstve, t.j. 17,6% úroku z omeškania zamietnutá a do časti trov konania a navrhol, aby v napadnutej časti Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok zrušil a vec vrátil súdu I. stupňa na ďalšie konanie z týchto dôvodov:

Predmetný spor je obchodno-právny spor, základ je v uzatvorenej Zmluve o tichom spoločenstve, preto od dátumu 1. júla 2002 odvodzuje výšku úroku z omeškania z ust. § 369 ods. 1 Obch. zák. v nadväznosti na ust. § 502 Obch. zák. Výška úroku z omeškania vo výške 17,6% ročne nebola v konaní spochybňovaná.

Odvolateľ sa taktiež nestotožnil s názorom prvostupňového súdu ohľadne trov konania.

Súd prvého stupňa mal pri rozhodovaní o trovách konania aplikovať ust. § 142 ods. 3 O.s.p.

Žalovaný sa písomne vyjadril k odvolaniu žalobcu a uviedol, že s odvolaním žalobcu nesúhlasí. Má za to, že rozsudok súdu prvého stupňa je v napadnutej časti vecne správny a navrhol, aby odvolací súd ho potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) prejednal odvolanie žalobcu podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania v súlade

s ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k názoru, že v prejednávanej veci nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie a ani na jeho zrušenie, preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti príslušenstva a trov konania podľa ust. § 220 O.s.p. v časti zmenil.

V konaní na súde prvého stupňa nebolo medzi účastníkmi konania sporné, že žalobca so žalovaným uzatvorili Zmluvu o tichom spoločenstve a že žalobca poskytol žalovanému vklad 270 000,-- Sk (čl. V Zmluvy o tichom spoločenstve č.l. 1).

Rovnako nebolo sporné, že žalovaný písomne oznámil žalobcovi, že došlo k zániku Zmluvy o tichom spoločenstve k 31. máju 2002 (č.l. 9) z dôvodu ukončenia podnikania žalovaného, čo je jeden z dôvodov zániku účasti tichého spoločníka na podnikaní podnikateľa (Zmluva č. IX).

V článku VII. Zmluvy o tichom spoločenstve si žalobca ako tichý spoločník a žalovaný - podnikateľ - dohodli, že v prípade odstúpenia od zmluvy dohodou pred ukončením doby platnosti Zmluvy, vklad tichého spoločníka v sume 270 000,-- Sk a podiel na zisku či strate bude vyčíslený a zaplatený v lehote do 10 dní po vykonaní účtovnej uzávierky vyhotovenej ku dňu ukončenia Zmluvy.

V ust. čl. VII Zmluvy o tichom spoločenstve si tichý spoločník a podnikateľ neupravili dokedy je podnikateľ povinný vrátiť tichému spoločníkovi vklad zvýšený alebo znížený o jeho podiel na výsledku podnikania pre prípad zániku zmluvy, t.j. ukončenia podnikania podnikateľa, na ktoré sa vzťahuje Zmluva, a preto platí lehota podľa ust. § 680 Obch. zákonníka, t.j., že 30 dní po zániku Zmluvy je podnikateľ povinný vrátiť tichému spoločníkovi vklad zvýšený alebo znížený o jeho podiel na výsledku podnikania.

Pretože žalovaný ukončil podnikanie k 30. máju 2002, lehota na vrátenie vkladu tichého spoločníka, zvýšený alebo znížený o jeho podiel na výsledkoch podnikania, nastala 30. júna 2002.

Žalovaný žalobcovi nevrátil v tejto lehote vklad 270 000,-- Sk zvýšený, resp. znížený o jeho podiel na výsledku podnikania, čím sa dostal do omeškania so splnením peňažného záväzku a žalobcovi preto vzniklo právo z nevyplatenej sumy na úrok z omeškania od 1. júla 2002.

Medzi účastníkmi konania nebola dohodnutá sadzba úroku z omeškania, preto žalobcovi vzniklo právo na úrok z omeškania podľa § 369 Obch. zákonníka v spojení s ust. § 502 Obchodného zákonníka.

Odvolací súd pri výške úroku z omeškania vychádzal zo základnej úrokovej sadzby NBS k 1. júlu 2002 a tento predstavoval sadzbu 8,25%. Túto sadzbu navýšil o 1% (§ 369 Obch. zák.), čo predstavuje 9,25%.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto nárok žalobcu na úrok z omeškania vo výške 9,25% ročne považoval za oprávnený, a preto rozsudok prvostupňového súdu v časti, ktorou mu nebol priznaný úrok z omeškania, zmenil podľa § 220 O.s.p. tak, že žalobcovi priznal 9,25% úrok z omeškania od 1. júla 2002 do zaplatenia, v prevyšujúcej časti, t. j. 8,35% rozhodnutie prvostupňového súdu podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Odvolací súd preskúmal rozhodnutie súdu prvého stupňa i v časti trov konania, ktoré žalobca v odvolaní napadol.

Prvostupňový súd rozhodol o trovách konania podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p., t.j. podľa pomeru úspechu účastníkov v konaní.

Odvolací súd sa nestotožnil s postupom súdu prvého stupňa pri výpočte pomeru úspechu účastníkov v konaní, a to keď kapitalizoval žalobcom uplatnené príslušenstvo.

Odvolací súd dospel k názoru, že pre pomerné rozdelenie trov konania je rozhodujúci pomer úspechu a neúspechu v uplatnenej istine bez príslušenstva, keďže príslušenstvo (úrok z omeškania) nevyčíslil vo svojej žalobe.

Žalobca si žalobou uplatnil právo na zaplatenie 503 914,-- Sk, úspešný bol vo výške 382 606,50,-- Sk, pomer úspechu pre bol 76% ku 24%, čo v konečnom dôsledku bude znamenať právo žalobcu na náhradu účelne vynaložených trov vo výške 52% ( $76\% - 24\% = 52\%$ ).

Odvolací súd považoval za účelne vynaložené trovy tieto úkony právnej pomoci - 1) prevzatie, príprava a podanie žaloby - 9 689,-- Sk, 2) účasť na pojednávaní 18. mája 2005 - 10 150,-- Sk, 3) účasť na pojednávaní 10. augusta 2005 v  $\frac{1}{4}$  - 2 537,-- Sk, 4) účasť na pojednávaní 8. marca 2007 - 10 150,-- Sk a 5) účasť na pojednávaní 13. septembra 2007 -

10 150,-- Sk, ďalej náhradu za stratu času (cesta L. - Ž. a späť) - 18. mája 2005 - 1500,-- Sk, 10. augusta 2005 - 1500,-- Sk, 8. marca 2007 - 1 782,-- Sk a 13. septembra 2007 - 1782,-- Sk, náhradu cestovného vzniknutú účasťou právneho zástupcu na pojednávaní - 1 763,-- Sk, 1 820,-- Sk, 1 966,-- Sk, 2 054,-- Sk a režijný paušál - 1x 136,-- Sk, 2x 150,-- Sk a 2x 178,-- Sk, čo predstavuje spolu čiastku 57 635,-- Sk, z toho 52% predstavuje 27 370,20,-- Sk.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto podľa ust. § 220 O.s.p. zmenil rozsudok súdu I. stupňa i v časti trov konania a priznal ich náhradu žalobcovi vo výške 27 370,20,-- Sk.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 2 O.s.p., a to podľa úspechu účastníkov tak, že ich náhradu žiadnemu z účastníkov nepriznal.

**P o u ě n i e:** Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 27. novembra 2008

**JUDr. Anna Marková, v.r.**  
**predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: M.